

Làm gì để hóa giải hận thù ngày 30/04?

Kèm theo dưới đây là bản copy bài viết "Làm gì để hóa giải hận thù ngày 30/04?" của nhà văn Nam Dao gửi tới BBC từ Quebec, Canada ngày 12/04/2015 và BBC lên khuôn ngày 16/04/2015 với lời ghi chú là "bài viết thể hiện quan điểm riêng của nhà văn Nam Dao". BBC cũng nhân đó mời mọi người "tham gia viết bài vở, đóng góp tư liệu, chia sẻ thông tin, cảm nghĩ về sự kiện này và gửi về vietnamese@bbc.co.uk".

Dưới đây là ý kiến riêng của người viết với mấy lời vắn tắt, gồm:

Thứ nhất, chỉ còn đúng hai tuần lễ nữa là ngày 30/04/2015, đánh dấu 40 năm ngày 30/04/1975, ngày mà có người nói rằng đó là ngày có hàng triệu người vui và cũng có hàng triệu người buồn. Chúng tôi xin miễn bình luận gì về lời nói chắc chắn là có chủ đích riêng của người và ĐCSVN nói lời nói đó. Công, tội của mỗi người, he phái, thể chế ở hai miền Việt Nam,... và các thế lực ngoại bang lợi dụng sự tăm tối về định kiến và xương máu người Việt cho mục đích chính trị, ngoại giao và kinh tế riêng tư của họ từ từ rồi cũng được "giải mã" tất cả mà thôi.

Điều quan trọng là người Việt từ những tin tức được "giải mã" đó, từ những trần trở (?) cho tiền đồ của đất nước và dân tộc gần như đã và sẽ bị hán hóa hoàn toàn trong một ngày không xa thì hoàn toàn không có khả năng hy sinh "cái tôi" của mình, của bè đảng mình cho tương lai của chính "đồng bào" mình. Hơn ai hết, những tội đồ của lịch sử đó chính là cái đảng cộng sản Việt Nam mê muội, tham tàn, độc tài đảng trị, bá đạo,...

Thứ hai, nếu muốn nói "hòa hợp-hòa giải" thì chính ĐCSVN phải là người phải thành tâm HHHG trước với người dân trong nước. Người dân đã bị cs bóc lột đến tận cùng, (xin lỗi ví rõ ràng hơn) người dân bị cs cướp sạch mọi thứ thì hà cớ gì người bị cướp lại đi HHHG với quân cướp.

Thứ ba, nếu muốn nói chuyện "Hóa Giải Hận Thù" thì cũng thế. Chính ĐCSVN phải thành tâm nhận tội đã gây ra hận thù. Chính ĐCSVN phải cúi đầu chịu tội thì người dân Việt với truyền thống bao dung sẽ tha tội cho họ trong vòng tay Mẹ Việt Nam sinh ra "đồng bào" trăm họ Việt.

Thứ tư, để "hóa giải hận thù" và kể cả "hòa hợp - hòa giải" như đã nói trên, phương cách hay nhất không gì bằng là ĐCSVN nên bí mật liên lạc với các nước trên thế giới, chẳng hạn như Liên Hiệp Quốc, mời người ta đến tham dự một buổi lễ lớn chẳng hạn, rồi trong buổi lễ đó tuyên bố từ chức, trả lại đất nước cho toàn dân trước sự chứng kiến của LHQ và sự giám sát - hỗ trợ - giúp đỡ vô vị lợi của LHQ trong một thời gian rất ngắn nào đó để người Việt ổn định được tình hình chính trị buổi giao thời.

Thứ năm, điểm vừa nói trên mới ghi ra thì chúng tôi cũng tự thấy mình nằm mơ. hoang tưởng nhưng thật tình là cũng đọc được đâu đó ý kiến tương tự của quý vị tôn trưởng, trí thức, học giả, .v.v.. qua một số báo chí, trang mạng ít ỏi mà người viết may mắn biết được.

Đây là phương cách hay nhất để "thoát Trung", xóa sạch mọi thứ "nợ nần" với họ, đưa đất nước chính danh đi vào dòng sống của thế giới để có cơ hội phát triển quốc gia và dân tộc độc lập, tự cường.

Thứ sáu, như đã nói: chỉ còn đúng hai tuần lễ nữa là 40 năm ngày 30/04, chúng tôi đọc được trên báo chí và trang webs, đặc biệt năm nay, đã có hằng hà vô số những bài viết và ý kiến về Ngày Quốc Hận 30 Tháng Tư của mọi người trong nước và ngoài nước. Đối với chúng ta; 30/04 MÃI MÃI LÀ NGÀY QUỐC HẬN.

Riêng ở trong nước, chắc chắn là ĐCSVN sẽ không ngại tốn kém công quỹ quốc gia và sự điều động tối đa mọi lực lượng công an để tổ chức ăn mừng. Điều này chẳng có ý nghĩa gì cả cho mọi người dân thức thời, đã biết rất rõ sự thật gian trá của ĐCSVN và canh bạc bịp của mọi thế lực quốc tế đã khai tử người Việt yêu chuộng tự do.

Thứ bảy và hết, trên đây chỉ là ý kiến riêng của chúng tôi. Nếu bất đồng thì xin delete. Nếu có điều chấp nhận được thì xin Quý Vị trưởng thượng và trí thức bổ khuyết bằng những bài viết đầy đủ chi tiết để chúng tôi có cơ hội được học hỏi thêm vậy.

Kính cần,

Lê-Thụy-Chi

Saint Louis, Missouri 16-04-2015.

TB: Cám ơn nhà văn Nam Dao và đài BBC.

Làm gì để hóa giải hận thù ngày 30/04?

Nhà văn Nam Dao Gửi tới BBC từ Quebec, Canada

✦ 16 tháng 4 2015

Võ Văn Kiệt (bìa phải) đã có những phát biểu gây xúc động về ngày 30/04

Ông

Ngày 30-4, ngày nếu có một triệu người vui, cũng là ngày có một triệu người buồn.

Câu nói trong quá khứ của ông Võ Văn Kiệt, nguyên Thủ tướng chủ trương chính sách Đổi Mới, được lập đi nhắc lại nhưng liệu có còn chính xác với tình thế hiện tại của đất nước?

Ngày nay, kinh tế tụt hậu, hàng xuất là lao động giá bèo, cái đỉnh vít cũng không làm được mà nhập hàng ngoại tuốt tuốt, nợ chồng chất. Rồi tham nhũng lên đỉnh cao, đạo đức xã hội xuống cấp, bạo hành từ nơi công quyền đến lề đường chợ, dân oan mất nhà mất đất vẫn chỉ biết kêu thất thanh trên khắp ba miền, và nhất là hiểm họa mất biển mất đất vào tay những 'đồng chí đàn anh' phương Bắc ngày một trầm trọng.

Nên nếu có một triệu người vui, số người buồn chỉ ít cũng phải vài chục triệu. Thế nhưng guồng máy quyền bính đương thời đang chuẩn bị các loại lễ hội, xây dựng một lô tượng đài, chắc hẳn những từ ngữ như chiến thắng, giải phóng... sẽ lại phô trương đến bị bào mòn để lần vào vô thức một dân tộc mà sự phân hóa có khả năng trở thành phân liệt chia rẽ dài hạn.

Trong trường hợp này, người Việt chúng ta không tập hợp được nội lực dân tộc lẽ ra phải có, đất nước tụt hậu dài dài, chủ quyền bị gặm nhấm rồi và chẳng thế nào tránh được thân phận nô thuộc ngoại bang.

Ngày 30-04-1975 là ngày kết thúc một cuộc chiến tranh, có người gọi là chiến tranh giải phóng, người cho là chiến tranh ủy nhiệm của hai khối Tư Bản và Cộng Sản đối đầu trong thời Chiến Tranh lạnh...

Dù gì, khí giới là khí giới Nga, Tàu, Mỹ... và xác người, xác Việt Nam mà con số tử trận và thương vong lên đến cả chục triệu. Năm nay, năm 2015.

Sau 40 năm hò reo chiến thắng và vinh quang, lẽ ra những người đang nắm quyền lực phải nghĩ, dẫu muộn, đến vấn đề hóa giải hận thù trong lòng người Việt Nam trong nước cũng như ở hải ngoại.

Ngược dòng lịch sử nước ta, ngay sau khi chiến thắng quân Nguyên xâm lăng hơn 600 năm trước, Vua Trần Nhân Tông, một minh quân kiệt xuất, đã đốt hết thư tịch làm bằng chứng tố cáo đám người theo giặc, tránh trả thù, không truy bức để yên lòng dân.

Trong cuộc nội chiến Nam-Bắc ở Mỹ, điều kiện đầu hàng mà tướng Grant phía Bắc- quân (Union) viết cho tướng Lee phía Nam-quân (Confederate) ghi rõ chỉ tịch thu khí giới, cho phép binh lính Nam-quân về làm ăn sinh sống bình thường trong đời sống dân sự.

Sau 40 năm hò reo chiến thắng và vinh quang, lẽ ra những người đang nắm quyền lực phải nghĩ, dẫu muộn, đến vấn đề hóa giải hận thù trong lòng người Việt Nam trong nước cũng như ở hải ngoại

Nhưng năm 75, chính quyền gọi là chính quyền Cách Mạng, tiếp tục dùng chữ ngục-quân, ngục-quyền để chỉ những người thua trận, và sau đưa ra chính sách học tập cải tạo mà mục đích là cầm tù hành hạ họ, ra oai để yên dân bằng sự sợ.

Chính sợ hãi là yếu tố khiến hàng trăm ngàn thuyền nhân liều mạng phiêu lưu trên biển cả, đánh cược mạng sống của mình và gia đình, hậu quả là số bỏ mạng lên tới trên dưới 500 ngàn người.

Đào sâu, đục rộng sự phân hóa nhưng leo lẻo chuyện hoà hợp hòa giải dân tộc chỉ là mảnh vãi thừa, làm sao che mắt ai trong thời buổi thông tin bùng nổ của thiên niên kỷ này.

Hóa giải hận thù, điều kiện cần

Trong hầu hết mọi tôn giáo - ở nước ta chủ yếu là Phật Giáo và Thiên Chúa Giáo - hận thù là cái phải cõi, không nên buộc. Hoá giải hận thù là điều kiện cần khiến hòa giải mới có khả năng thành hiện thực.

Hòa giải giữa nạn nhân và những kẻ tác nghiệp chỉ khả thi khi những bên đối tác cùng có tâm thế nhân ái bao dung, đồng thời tôn trọng sự thật, công lý, và cố gắng xóa đi những bồng bột cảm tính.

Nếu hai bên có tinh thần đối thoại, lắng nghe và tìm hiểu lý lẽ chứ không khăng khăng xác quyết chân lý của riêng mình, sự tháo gỡ hoặc giảm thiểu tính đối đầu ăn thua có khả năng hiện thực, và từ đó một lộ trình hòa giải mới có thể thành hình.

Sau ngày một phía gọi là ngày mất nước, phía bên kia gọi là ngày Giải phóng, chính sách Học tập Cải tạo (HTCT) đã đưa vào cảnh tù tội khổ sai cả trăm nghìn người.

Nạn nhân là người trong guồng máy chính quyền Việt Nam Cộng hòa, các quân nhân, trí thức văn nghệ sĩ... bị tập trung và giam giữ trung bình từ 2,3 cho đến 12, 13 năm.

Những nạn nhân đó có quyền đặt một số vấn đề, chẳng hạn Học tập Cải tạo do đâu nếu không đơn thuần là trả thù; thời hạn giam giữ dài ngắn là vì sao, có hợp lý hợp tình không; và những hậu quả liên quan đến bản thân (bệnh tật) và gia đình họ (chia ly, phân tán...) phải được bù đắp bồi hoàn thế nào?

Về phía tác nghiệp, lẽ tất nhiên họ phải nhận trách nhiệm và trả đáp những câu hỏi trên. Trách nhiệm cao nhất là trách nhiệm chính trị thuộc về những người làm ra chính sách, sau mới đến trách nhiệm những người điều hành ở các cấp trung, cao.

Kèm vào tác động khủng bố tâm lý của chính sách Học tập Cải tạo, chiến tranh với Campuchia và sau là chiến tranh biên giới với Trung Quốc, kể 'dạy Việt Nam một bài học', sự hoảng sợ lan rộng trong nhiều tầng lớp nhân dân, nhất là ở thành thị ngày một ngột ngạt vì không còn được sinh hoạt tự do như trước đây.

Đồng thời, phong trào đánh tư sản mại bản và hai lần đổi tiền khiến nhiều người mất hết cơ nghiệp. Dầu biết đây bắt đầu hiểm nguy đến tính mạng, họ đánh liều vượt biển nhân dịp người gốc Hoa 'được' ra đi chính thức hoặc bán chính thức.

Thảm kịch thuyền nhân, với những con thuyền đuôi tôm hai bấc đầy ắp người lên đênh tìm đường sang Phi, Mã Lai, Thái Lan, Nam Dương...chết chìm trong lòng Thái Bình Dương là một vết nhơ cho chính quyền đã không giữ nổi con dân trên xứ sở của mình mà lại còn xua đuổi và nhân cơ hội cướp trắng.

Ban đầu, giá chính thức cho một đầu người là 16 cây vàng. Sau, vàng cạn, giá tuột xuống 12, rồi 8, 6 và cho đến giữa thập niên 80 thì chỉ còn 2 cây, số cây tỉ lệ nghịch với độ rủi ro phải chấp nhận. Theo những ước lượng của Liên Hiệp Quốc, số người chết trên biển khoảng bốn trăm ngàn đến năm trăm ngàn người.

Đã thế, khi những người tị nạn - nay là người gốc Việt sinh sống ở hải ngoại - dựng tượng tưởng niệm nạn nhân vượt biển trên những hòn đảo ở Mã Lai, Nam Dương... những kẻ nắm quyền ở Việt Nam làm áp lực lên chính quyền các nước ASEAN nói trên yêu cầu triệt hạ những bức tượng đó.

Đồng thời, họ leo lẻo 'Việt kiều là khúc ruột ngàn dặm', và mới đây vài năm ra Nghị quyết 36 kêu gọi lòng yêu nước, hô hào góp tay xây dựng quê hương qua điều vốn đầu tư, và cả, dĩ nhiên, qua cả cách gửi tiền về giúp bà con, hiện lượng tiền gửi về nay trên dưới 10 tỷ USD mỗi năm.

Nạn nhân của chính sách 'thu vàng đuổi người' nếu đã chôn thân dưới đáy biển thì vẫn còn những người thân trong gia đình họ. Như chúng nhân, hoặc trực tiếp hoặc gián tiếp, họ có quyền hỏi đâu là công lý, tại sao có cái chính sách đó, và toàn thể nhân dân có lý do thắc mắc số vàng thu được đi đâu, vào tay ai, được xử dụng như thế nào cho đất nước.

Công khai bạch hóa những vấn đề này là một bước không nhỏ góp phần vào triển vọng ổn định lòng người.

Biểu hiện tinh thần hóa giải hận thù nhân ngày 30-04 lần thứ 40:

Nếu thực sự chính quyền đương nhiệm không chỉ đề cập đến bốn chữ Hòa Hợp Hòa Giải như một chiêu bài 'đánh bòn sang ao', ồn ào rỗng tuếch, thì hy vọng họ sẽ gọi ngày 30-4 là Ngày Hóa Giải Hận Thù.

Và trong tương lai họ cần cho dựng ở những địa phương từ Bắc chí Nam :

1- Tượng đài Thương Tiếc những người lính hy sinh trong chiến tranh, không phân biệt Bắc - Nam, Quốc- Cộng.

2- Tượng đài Ghi ơn mẹ Việt Nam, không cần thêm chữ anh hùng, chữ được hiểu là mẹ những người hy sinh cho chế độ độc trị hiện hành.

3- Đền Giải Oan cho những nạn nhân bỏ mạng trên biển cũng như đất liền ở mọi nơi.

Đề nghị thế, nhưng trước mặt chúng ta chẳng hy vọng gì vào chính quyền đương nhiệm.

Theo thiên ý, 22 tổ chức Xã hội dân sự độc lập hiện đang hoạt động trong nước có thể cổ vũ ý kiến nêu trên, thậm chí dựng tượng đài một cách tượng trưng, không cần 'hoành tráng', cái chính là trong lòng dân.

Mặt khác, vào ngày 30-4, chúng ta có thể vận động người ra đường với áo kẻ chữ hai chữ Hóa Giải, hoặc Ghi ơn Mẹ Việt Nam, hoặc Thương Tiếc Các Anh, như thông điệp gửi đến toàn thể đồng bào.

Hội Đồng Hòa Giải Dân Tộc

Trên thế giới, sau những cuộc đổi đời trong những quốc gia từng có những bất công, bạo hành, và những vi phạm quyền con người...thì nhiều nước đã thành lập những Hội đồng hòa giải dân tộc (Commission for National Reconciliation, hoặc Commission for Truth and Reconciliation).

Có thể kể Nam Phi khi Mandela lên nắm chính quyền, Pakistan dưới thời Musharraf, rồi Palestine, Liberia, Algeria...và ở Á châu có Đông Timor sau khi ly khai khỏi Indonesia.

Mỗi quốc gia, vấn đề một khác. Nơi thì chủ yếu khác biệt sắc tộc, nơi khác biệt tôn giáo... đã là nguồn gốc của hận thù và sự phân liệt cần được hóa giải.

Theo tinh thần chủ đạo là Hòa Giải dân tộc nên, như một hệ luận, phương thức tiến hành của Hội Đồng tóm gọn là:

1/ Tìm hiểu sự thật lịch sử, xác minh ai tác nghiệp (gọi là tác nhân), và dựa trên sự xâm phạm quyền con người, ai là nạn nhân, ai là chứng nhân. Hội Đồng có trách vụ tạo điều kiện cho họ đối thoại, giải trình, biện minh và đã thông mọi mâu thuẫn, vướng mắc...

2/ Yêu cầu nói trên phải thực hiện với tiêu chuẩn thông tin công khai, minh bạch của mọi tác nhân, nạn nhân, và chứng nhân trước công luận.

3/ Hội đồng có ý kiến về vấn đề qui trách nhiệm cho những tác nhân. Cần phân biệt a- Trách nhiệm chính trị (là trách nhiệm hoạch định chính sách); b- Trách nhiệm điều hành chính sách cấp cao và trung; và c- Trách nhiệm dân sự.

Chỉ một Hội Đồng Hòa Giải ở cấp quốc gia mới thực sự hoàn thành công cuộc hóa giải oán thù

4/Trong một số quốc gia, Hội Đồng có thẩm quyền điều tra những lũng đoạn kinh tế, thất thoát kinh tế, tham nhũng, hối lộ cửa quyền... và đề đạt lên cơ quan có thẩm quyền thuộc ngành Tư Pháp những mức độ xử lý, từ ân xá đến yêu cầu truy tố, và tùy trường hợp cụ thể, qua Toà án quốc gia hay Tòa án quốc tế.

và từng bước đi đến mục tiêu hòa giải dân tộc.

Con đường không ngắn, nhưng cũng không buộc là dài. Và trong bất cứ trường hợp dài ngắn thế nào đi chăng nữa, chúng ta rồi thì cũng sẽ đối mặt với nhiệm vụ này như một nhiệm vụ lịch sử.

Hy vọng từ đó chúng ta sẽ không dẫm lên những lối mòn đầy tai ương, để thẳng tiến trên con đường đến tương lai mà không bị xảo ngôn của những lý thuyết huyền ảo sập bẫy như từ bao nhiêu năm nay.

Để tạm kết, xin chép lại bốn câu thơ của Cao Tần:

Nếu mai một có đôi đời phen nữa

Ta đi về ta cứu lấy quê hương

Ta sẽ mở ra nghìn lò cải tạo

Lùa cả nước vào học tập yêu thương.

Và thành tâm mong sao các vị 'lo trước cái lo của thiên hạ', các chuyên gia, trí thức trong những ngành như Triết, Sử, Luật...và tất cả những Tổ chức Dân Sự Độc Lập góp tay vào sửa soạn nhằm thực hiện những đề đạt trình bày trong bài viết này.

Tất cả, vì con em, và cho con em chúng ta. Có thể, ta mới 'vui sau cái vui của thiên hạ' được.

Bài viết thể hiện quan điểm riêng của nhà văn Nam Dao từ Quebec, Canada, gửi tới BBC hôm 12/04/2015. Đánh dấu sự kiện lịch sử tròn 40 năm ngày chấm dứt Cuộc chiến Việt Nam, BBC mời quý vị tham gia viết bài vở, đóng góp tư liệu, chia sẻ thông tin, cảm nghĩ về sự kiện này và gửi về vietnamese@bbc.co.uk

---

Gửi lên: **Lê-Thụy-Chi**

Ngày 1 tháng 3 năm 4894 – Ất Mùi (19/4/2015)

www.vietnamvanhien.net

**Bao giờ “Đại Hán” tan tành
Bấy giờ dân Việt an lành, ấm no
Khi Tập Cận Bình thành tro
Hán nô biến dạng Tự Do trở về**

Một nhà lãnh đạo sáng suốt là biết đặt quyền lợi của quốc gia và dân tộc lên trên hết; Trên phe nhóm, đảng phái, gia đình và cá nhân. Nhất là biết lợi dụng thời cơ để giành tự chủ mà không bị thế lực trong và ngoài nước khuyh loát hay lường gạt.

www.vietnamvanhien.net